

ลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

นาง พนอพรรณ สุรัสวดี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

001831

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปรัชญาเศรษฐศาสตร์มหาดัตต

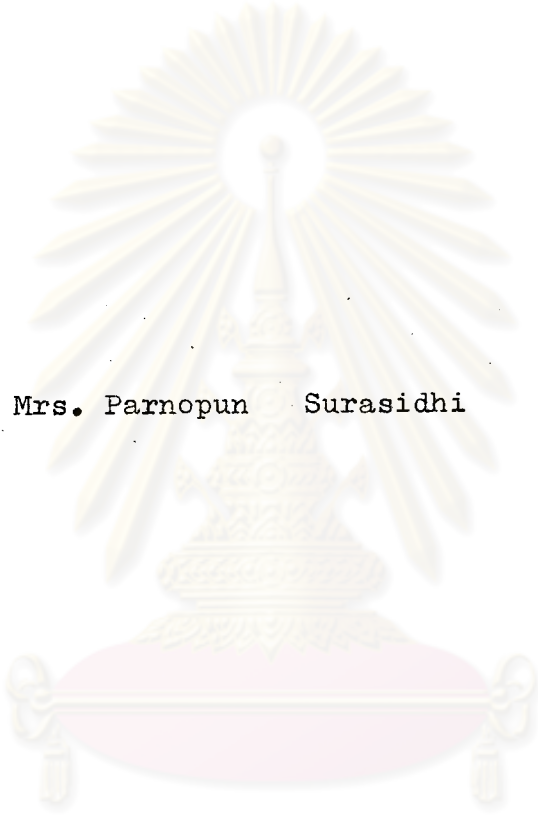
แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๘

I 16596377

CLINICAL INSTRUCTORS' TASKS IN THE HOSPITALS IN BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Parnopun Surasidhi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

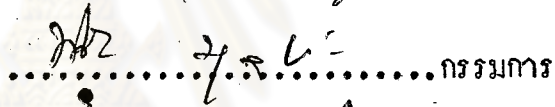
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

ชื่อ   นาง พนอพรรณ   สุรสิทธิ์   แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา   ๒๕๑๘

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลตามที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน และลักษณะงานที่ครูปฏิบัติการคลินิคต้องการ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกระหว่างสถาบันที่มีและไม่มีคณะแพทยศาสตร์และลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิคในระหว่างผู้ที่วุฒิต่างกัน

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูปฏิบัติการคลินิคประจำโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ๒ สถาบัน จำนวน ๑๒๐ คน เลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามนี้ได้นำไปทดลองใช้กับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒราชวิทยาลัย จำนวน ๒๐ คน เมื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วไปใช้กับประชากรที่เลือกไว้ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ กลับคืนมา ๘๒ ฉบับ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะงานโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบลักษณะของงานโดยใช้ ที - เทสต์ (t-Test)

ผลการวิจัย

๑. จากการทดสอบค่าที พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิคตามที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันกับที่ต้องการโดยส่วนรวมและแต่ละท่านนั้น มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยของความต่องการสูงกว่าที่ปฏิบัติจริง ซึ่งเป็น
การปฏิเสธสมมติฐานที่วางไว้

๒. เมื่อเปรียบเทียบลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาล
ซึ่งมีและไม่มีคณะแพทยศาสตร์ โดยการทดสอบค่าที พบว่า ลักษณะงานด้านการบริการพยาบาล
ตามปฏิบัติในปัจจุบัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นการไม่ยอมรับสมมติฐาน
ที่วางไว้ กล่าวคือ ค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาล
ซึ่งมีคณะแพทยศาสตร์สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรง
พยาบาล ซึ่งไม่มีคณะแพทยศาสตร์ ส่วนลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกท่านอื่น ๆ ไม่แตก
ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานที่วางไว้

๓. จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าคะแนนเฉลี่ย โดยการทดสอบค่า
เอฟของลักษณะงานของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาล ซึ่งมีวุฒิต่างกัน พบว่า ไม่มี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ท่าน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่วางไว้

๔. เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของชั่วโมงการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการคลินิก
ในปัจจุบันกับที่ต่องการ โดยทดสอบค่าที พบว่า ชั่วโมงการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการ
คลินิกในปัจจุบันกับที่ต่องการด้านการศึกษาและการบริหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ส่วนในด้านการวิจัยและการบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ มี
ความต่องการสูงกว่าที่ปฏิบัติจริง จึงเป็นการสนองสมมติฐานเพียงบางส่วน

๕. เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของชั่วโมงการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการคลินิก
ประจำโรงพยาบาลในแต่ละสถานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันแตกต่างกัน กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของชั่วโมง
การปฏิบัติงานในแต่ละท่านไม่เท่ากัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่วางไว้

The Major Findings

1. There was statistically significant difference in clinical instructors' tasks in the present time and their requirement indicated by t-Test in which the arithmetic mean of their requirement was higher than of the actual practice. The hypothesis was rejected.

2. T-Test showed statistically significant difference between the clinical instructors' tasks working in the hospitals within and outside the Faculty of Medicine concerning the area of nursing service delivered by them in the present time but there were no statistically significant difference in other areas. The hypothesis was accepted.

3. There were no statistically significant differences in all activities of clinical instructors' tasks comparing between various educational background which tested by F-test. The hypothesis was accepted.

4. Comparison between the work load in the present time and the requirement, t-Test showed no statistically significant difference concerning the area of education and administration but there were statistically significant differences in the area of research and nursing service which the arithmetic mean of the requirement was higher than the present work load. The hypothesis was partially accepted.

5. Comparing the arithmetic mean of clinical instructors work load at the present time in four areas, there were differences in amount of time of each area. The hypothesis was rejected.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือจาก อาจารย์ พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์ในสถาบันต่าง ๆ และได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลจาก อาจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร และ อาจารย์ พวงแก้ว ปุณยภณก ผู้วิจัย จึงขอถือโอกาสขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

พนอพรรณ

สุรสีห์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ญ
๒
หน้า
ง
ฉ
ช
ฉ

บทคัดย่อภาษาไทย	.....
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	.....
กิตติกรรมประกาศ	.....
รายการตารางประกอบ	.....

บทที่

๑	บทนำ	๑
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	๒
	ปัญหา	๓
	สมมุติฐาน	๔
	ขอทดลองเบื้องต้น	๑๐
	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๑๑
	ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	๑๑
๒	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๓
๓	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	๔๑
	การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	๔๑
	การสร้างแบบสอบถาม	๔๑
	วิธีดำเนินการวิจัย	๔๒
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๔
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗

๕	สรุปผลการวิจัย	๕๘
	ผลการวิจัย	๕๘
	การอภิปรายผลการวิจัย	๕๙
	ข้อเสนอแนะ	๑๑๘
	บรรณานุกรม	๑๑๖
	ภาคผนวก	๑๒๑
	ประวัติการศึกษา	๑๘๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑	อายุของครูปฏิบัติการคลินิก	๔๘
๒	ตำแหน่งของครูปฏิบัติการคลินิก	๔๘
๓	ระยะเวลาของประสบการณ์การทำงานของครูปฏิบัติการคลินิก...	๕๐
๔	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ เวลาที่ครูปฏิบัติการ คลินิกใช้ในปัจจุบันและที่ต้องการในกิจกรรมแต่ละงาน	๕๑
๕	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันกับที่ต้องการ	๕๒
๖	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ที่ครูปฏิบัติการคลินิกปฏิบัติจริงในปัจจุบันกับที่ต้องการ ด้านการศึกษา	๕๓
๗	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ที่ครูปฏิบัติการคลินิกปฏิบัติจริงในปัจจุบันกับที่ต้องการ ด้านการวิจัย	๕๖
๘	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ที่ครูปฏิบัติการคลินิกปฏิบัติจริงในปัจจุบันกับที่ต้องการ ด้านการบริการ	๕๘
๙	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ที่ครูปฏิบัติการคลินิกปฏิบัติจริงในปัจจุบันกับที่ต้องการ ด้านการบริการ	๖๐
๑๐	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ตามที่ปฏิบัติ จริงในปัจจุบันกับที่ต้องการ	๖๓
๑๑	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลศิริราช ตามที่ปฏิบัติจริง ในปัจจุบันกับที่ต้องการ	๖๔

๑๒ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน
ของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลรามธิบดี ตามที่ปฏิบัติจริง
ในปัจจุบันกับที่ต่อการ ๖๕

๑๓ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน
ของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลหญิง ตามที่ปฏิบัติจริงใน
ปัจจุบันกับที่ต่อการ ๖๖

๑๔ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน
ของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลวชิระ ตามที่ปฏิบัติจริงใน
ปัจจุบันกับที่ต่อการ ๖๗

๑๕ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน
ของครูปฏิบัติการคลินิกประจำโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ตามที่
ปฏิบัติจริงในปัจจุบันกับที่ต่อการ ๖๘

๑๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน
ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ด้านการศึกษาในหก
สถาบันการศึกษา ๖๘

๑๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงานของ
ครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ต่อการ ด้านการศึกษา ในหกสถาบันการศึกษา ๗๐

๑๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน
ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ด้านการวิจัยในหก
สถาบันการศึกษา ๗๑

๑๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน
ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ต่อการ ด้านการวิจัยในหกสถาบันการศึกษา ๗๒

๒๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงานของ
ครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ด้านการบริการในหกสถาบัน
การศึกษา ๗๓

๒๑	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะ งานของครูปฏิบัติการคลินิกด้านบริการตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ระหว่างโรงพยาบาลจุฬาลงกรณกับโรงพยาบาลอื่นอีกห้าสถาบัน	๗๔
๒๒	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะ งานของครูปฏิบัติการคลินิก ด้านบริการ ตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ระหว่างโรงพยาบาลศิริราชกับโรงพยาบาลอื่นอีกสี่สถาบัน	๗๕
๒๓	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะ งานของครูปฏิบัติการคลินิก ด้านบริการตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ระหว่างโรงพยาบาลต่าง ๆ สี่สถาบัน	๗๖
๒๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะ งานของครูปฏิบัติการคลินิกตามทตองการ ด้านการบริการในหก สถาบันการศึกษา	๗๘
๒๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะ งานของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ด้านการบริหาร ในหกสถาบันการศึกษา	๗๙
๒๖	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกด้านบริหารตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ระหว่าง โรงพยาบาลจุฬาลงกรณกับโรงพยาบาลอื่นอีกห้าสถาบัน	๘๐
๒๗	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ด้านการบริหาร ระหว่างโรงพยาบาลศิริราชกับโรงพยาบาลอื่นอีกสี่สถาบัน... ..	๘๑
๒๘	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ด้านการบริหาร ระหว่างโรงพยาบาลต่าง ๆ สี่สถาบัน	๘๒

๒๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่สอน การ คำนการบริหารในหกสถาบัน การศึกษา... .. ๘๓	๘๓
๓๐	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ระหว่างสถาบันที่ มีคณะแพทยศาสตร์และไม่มีคณะแพทยศาสตร์... .. ๘๔	๘๔
๓๑	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่ครูปฏิบัติการคณิตศาสตร์ของระหว่างสถาบัน ที่มีคณะแพทยศาสตร์และไม่มีคณะแพทยศาสตร์ ๘๕	๘๕
๓๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ระหว่างผู้ที่มิวุฒิต่างกัน คานการศึกษา... .. ๘๖	๘๖
๓๓	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่สอน การระหว่างผู้ที่มิวุฒิต่างกัน คานการ ศึกษา ๘๗	๘๗
๓๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบันระหว่างผู้ที่มิวุฒิต่างกัน คานการวิจัย... .. ๘๘	๘๘
๓๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่สอน การระหว่างผู้ที่มิวุฒิต่างกัน คานการ วิจัย ๘๙	๘๙
๓๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคากระแนงเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบันระหว่างผู้ที่มิวุฒิต่างกัน คานการบริการ ๙๐	๙๐

๓๑	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ต้องการ ระหว่างผู้วุฒิต่างกัน ด้านการ บริการ	๕๑
๓๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน ระหว่างผู้วุฒิต่าง กัน ด้านการบริหาร	๕๒
๓๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะงาน ของครูปฏิบัติการคลินิกตามที่ต้องการ ระหว่างผู้วุฒิต่างกัน ด้านการ บริหาร	๕๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย